

# Ljótt endaði

Ein sögulegur dagur 4. janúar 1963, tá »sjálfstýrislandsstýrið« varð sett, hefur dugliga verið undirstríkað og hafa serliga vissir menn havt hug at verið stóroröðaðir og sagt, at samgongan var so sterk at hon kundi ikki slitna, hvussu andstöðan koyrði á, tað styrkti hana bara enn meir, men hetta hefur als ongantið verið so, tí lika frá fyrsta degi hefur tyðiligt prógv veri fyri, at ein tilik samanseting ikki var sterk at halda valskendið út, fyrr ella seinri mátti skredna — og so varð.

Aftur einaferð hava sjálfstýris-flokkarnir veruliga vist, at ein tilik samgonga ikki dugir, sjálvut stor orð verða brúkt. Harvið er tað skiligt, at fólk hava nógvi minni álit nú enn nakrantíð til sjálfstýrisflokkarnar og teirra tjóðskaparliga skrói. Hesir flokkar hava ikki bara vist, at teir ikki kunna semjast, men somuleiðis sitt evnaloyti til tær átróðkandi upp-gávur, ið liggja fyri at loysa.

Tað er einki lagið i tí, at fólk ið tala um politikk i hesum dog-um — tað gera tey flestu — siga,

at tað má ikki henda aftur, at so ört verður valt, at slíkir flokkar fáa høvi at koma saman aftur, tí ein tilikan politiskan sjónleik sum tann, ið byrjaði 4. janúar 1963, hefur samfelagið ikki ráð til, og so til seinast at koma út fyri at liggja i stjórnarloysi i háltv ár.

Eingin er tann sum vil hava ábyrgdina fyri hesa gerð, men til-lik ber ikki til at siga tilkomnum fólki, sum dag og dagliga fylgja við. Verður t. d. hugsa um tað gerð, sum sjálfstýrisflokkurin gjor-di aftaná seinasta val, eftir at hava verið i samarbeiði við flokk-ar sum høvdu gjørt eitt undrunar-vert uppbyggingararbeiði leyp frá og vildi heldur upp i eina sam-gongu, sum teir frammanundan vistu ikki hevði møguleika at fáa avrikað nakað, uttan nationalt skrói.

Hesin flokkur hefur sina stóru ábyrgd fyri at landið i dag liggur i stjórnarloysi, og tað er at vóna hann fær tað afturlønt.

Tað skuldi lagið nær at hugsa, at gl. sjálfstýrisflokkurin vildi ein liberalan politikk, men tað ger

hann ikki við at geva seg i sam-arbeiði við fólkaflokkin; líkur tí danska vinstra flokkinum sum vil klistra seg i konservativa flokkin, og tí ikki lagið um frisinnaðir menn bróta út. Tað hefur verið fort sum bríksl móti danska javn-arflokkinum, hann fekk sær styrki frá teimum báðum, sum brutu út úr vinstra flokkinum. Men til slíkt er at siga, at tað er ikki fyrstu ferð menn i vinstra flokkinum hava verið missnøgdir við tann po-litikk flokkurin hefur fort, og tí farnir burturúr. Tað hefur fyrr hent at 8 menn fóru úr hesum sama flokki, tí teir vildu ein libe-ralan politikk.

Tað hevði verið ein erlig stóða, um sjálfstýrisflokkurin ikki ynskti at fara aftur i samarbeiði við teir flokkar, hann hevði verið saman við og helt seg uttanfyri; men at taka seg burturúr fyri at fara i samarbeiði við aðrar flokkar, at spenna bein fyri framburði, skilir valla nakar, uttan teir, ið hetta gjordu.

Taka vit sum dømi radikala flokkin i Danmark, hann vildi ikki forseta i stjórnarsamarbeiði við tann flokk hann hevði verið sam-an við, men fyri tí kastaði hann seg ikki fyri ein hvønn pris i sam-arbeiði við flokkar við heilt øðr-um politiskum sjónarmiðum, men vildu heldur styðja ein vinstra-sinnaðan flokk sum javnaðarflokk-in.

Aftaná at henda grein er skriv-að kemur TINGAKROSSUR, og i oddagreinini viðgerð hann stjórnar kreppuna og roynir m. a. at gera eina meting um, hvat er komið burtur úr, men fataðsligt kenst og millum annað verður tikið til skúl-an i Hoydolum i sini stásiligheit, men tað veit M. J. ella hvør tað er, sum greinina hefur skrivað, at tað er javnaðarflokkinum fyri at takka og ikki hesu samgongu, sum hann nú i 2½ hefur verið við at spæla ein part av tí politiska sjón-leikinum.

Er einki annað at pynta seg við, so lat endaliga vera at pynta tykk-um við tí aðrir hava gjørt.

S. N.

nakað verða gjørt. Minstalonin má setast til minst kr. 1500,00, og vit javnaðarmenn hava sett mong onn-ur uppskot fyri at stuðla okkara skipafloða. Tíverri eru fleiri av okkara uppskotum longu feld og óttast kann fyri at hini eisini cerða feld; tí her er hórð móstóða móti ollum sum vit javnaðarmenn royna at seta fram fyri at bjarga skipum og fyri i heila tikið, at gagna okk-ara landi og fólki.

## Til móður

(Leysliga úr donskum)

Eg fletti tær eitt minni,  
á móður min so góð.  
Men rættu orð ei finni  
for hjartans yndisljóð.

Men rættu orð ei finni,  
sum kunnu siga tað,  
hvussu tú valdar sinni  
og hvort eitt hjartalag.

Hvør kundi sum tú kina  
mør eymliga á kinn!  
Hvør kundi sum tú tyna  
burt skuggafulla sinn!

Hvør kundi sum tú smila  
og teska hjartamál!  
O, hjá tær árla, siðla  
best leikti barnasál.

Um allan víða heimín  
sum tú mær eingin var.  
Sum tú ól eingin gleimin,  
tá fangið titt meg bar.

Á, hvussu tú ól gleimin,  
tá eg sú tina sál,  
so eymliga og sveimin  
mær sýndi hægstu mál.

i hjartans urtagarði  
eg rósar planti tær,  
og hvør ið eg so fari,  
tær folna aldri har.

Menst tú nú kæra móðir  
frá himni fylgja mær,  
hvar frelsarin so góður  
um ævir fagnar tær.

Á, kæra, um tú kundi  
nú hjarða hjarta mitt,  
tú einglafogur mundi  
mær brosa yndisblitt.

Min móðir, reyst tin eyma  
blíð ljóðar fyri mær,  
tú ei mær fært úr geyma,  
so keingi hjartað slær.

PÆTUR

## FRÁ LÖGTINGINUM

# Minstalonin

(Framhald)

Niels Holm Jacobsen: Javnaðar-menn eru so harðligir; tí vit ikki vilja hækka minstalonina til 1500 krónur um mánaðin. Men javnaðar flokkurin sat i landsstýrinum i 4 ár. Hvi settu teir ikki tá minstu-lónina til kr. 1500?

J. H. Danbjørg: Eg meini, at Niels Holm Jacobsen hefur fingið málið aftur. Síðan hann kom i part við teim, sum stýra i land-inum, hefur næstan aldri latið i honum. Hann hefur einki at rós-a landsstýrinum fyri, og so einki at breggja av.

Men endiliga nú heldur hann, at tað letur seg gera at loypa á jav-naðarflokkin tí vit ikki gjordu alt millum himmal og jorð i teim 4 árunum, sum Dam sat sum lög-maður. Men alt gerst nú ikki i 4 ár, og tá ið Dam sat sum lögmaður vóru ongir pengar at gera nakað fyri. Tá ið Dam iðk við sum lög-maður, lá alt hiit føroyska sam-felagið sum ein óskudugni. Skip vóru eingi, nærum allir okkara sjo-menn máttu leita burtur aðra-staðni fyri at sleppa til skip, eis-ini arbeiðsfólk noyðdust til íslands ella aðrastaðni fyri at vinna fyri breyð og klæði. Tað fyrsta, sum tá var at gera, var at fáa skip til landið, og tey komu bæði mong og prýðilig fœr, eins og havnir, vegir, tunnel og mangt annað varð gjørt, to at inntøkan til landskass-an einans var kr. 15 milljónir um árið tað fyrsta árið og 28 milljónir tað síðsta árið, meðan Dam sat sum lögmaður. Men nú koma nær-um 60 milljónir árliga inn i lands-kassan. Nú er lagamanni at gera bæði eitt og annað.

1500 krónur i minstuløn, sum vit javnaðarmenn hava sett upp-skot fram um er ikki meira enn hvat hóskaði er fyri at menn i heila tikið skulu faast at fara um-borð i føroysk skip; tí aðrastaðni fáa teir meira enn tað, og tí sigla okkara skip ómánnað. Her má nakað cerða gjort fyri at ikki ól fœr-oyksk skip skulu fara á húsagang og verða seld ut ac landinum. Missa vit hesi skipini, eingi fáa vit aftur; tí okkara skipafloði hevði ikki verið so prýðilegur i dag, um ikki fiskimenn tóku seg saman og settu pening i skipini. Nakrir hava longu mist skipini — ongín vildi hjálpa teimum — tvørturimóti nœktaði landsstýrið teimum at selja verðuna hagar sum mesti prisurin kundi faast, harav komu skip i

peningatrot, sum fóru undir ham-arin og onnur eru illa fyrrikomin og nærum at fara. Landsstýrið ger onki fyri at bjarga skipinum. Men eitt skilja vit og tað er tað, at fiskimenn sum missa skip, fara ikki aftur at seta pengar i nokur onn-ur skip og aðrir missa eisini hug til at seta pengar i skip. Fylgjan verður tann, at skipaflothin cerður at minka, og tá verður illavörðið i Føroyum. Íslendingar og aðrir bjóða okkara sjómmonnum stórar lónir fyri at fáa teir av okkara egnu skipum, men fáa íslendingar og aðrir at vita, at okkara skipa-floði er minkaður so nógv, at fiski-menn og arbeiðsfólk ganga arbeiðs-leys i Føroyum, tá fara teir ikki at bjóða so nógv sum nú. Vit minnast tá ið íslendingar tóku 55 pst. burturav teirri peningi sum fœr-oyksk fólk sendu heim. Tá vistu teir at okkara fólk noyðdust til íslands vegna arbeiðsloysi heima. Tá var gaman i at fáa fólk higaní fyri litið og onki.

Tað sama verður at henda aftur, um hin fœroyski skipaflothin verður seldur út av landinum. Her má

Danbjørg skrivur

## Sosialisma og arbeiðararørsla

Hin 1. maí i ár var útifundur á Vaglinum i Havn. Har segði ein av roðarunum, at arbeiðarar áliti at halda seg burtur frá ollum políti-tikki. Hetta fall mær fyri bróstið, tí eftir mini áskoðan er slík tala so rangvørg, neyðarslig og ómans-lig, at hon tykist mær sum tað stórsta svik móti tí arbeiðandi fjóldini bæði á sjøvgvi og á landi. Ofta hefur tað eisini vist seg, at arbeiðarar als onki kunnað hava vunnid uttan teir hava noyðst at koma til lögtingið og bjóða um hjalp. Men hvat kunnu teir vanta sær av Føroya lögtingi, tá ið vjir-klassin eigur fleirtalið á tingi? Vit minnst mangan harðan dyst-in á tingi, tá ið javnaðarmenn hava barsi fyri at hjálpa arbeið-arunum og fiskimonnum. Meðan vjirklassin á tingi við fœtur i spenn hefur barsi imóti og felt

javnaðaruppskotini, viðheort hava teir felt tey fleiri ferðir; men so at enda eru teir trokkaðir so harð-liga, av okkum javnaðarmonnum, at teir hava noyðst at geva eftir.

Ein av teim monnum, sum var á odda fyri at stovna arbeiðs-mannafelag i Føroyum, er J. P. Davidsen, lögtingsmaður.

Nú fyri stuttum spurdi eg hann um víðurskiftini frá á landi, tá ið hann samna við øðrum stocnaði Havnar arbeiðsmannafelag.

Tá var vjirklassin harður og ringur at boygja — ja, so harðir vóru teir, at J. P. Davidsen noyðst at rýma úr Tórshavn. Hann varð gjordur arbeiðsleysur og breyð leysur, og tíverri dugdi tann ar-beiðandi fjóldin ikki tá at standa saman. Eg bað Davidsen fortelja nakað um ta fyrstu tíðina, og tað lovaði hann at gera. Men alt tað

## HAR KOMU ALLAR VEVKONUR ...

I Sosialinum fyri 14. april 1965 stendur grein »Har komu allar vevkonur, hvør við nógvum plegg-um ...«

I nevndu grein verður funnst at Havnar kvinnufelag, tí eingi boð vórðu send Klakksvikar húsmóðra-felag, tá ið skipað varð fyri fram-sýning av fœroyskum lutum i Grikkalandi.

Sagt verður frá, at nevndin fyri Klakksvikar húsmóðrafelag ongan lut eigur i nevndu atfinning.

Fyri teir frálíku dagar i Havn frá 4.—6. april, takka vit Havnar kvinnufelag hjartaliga.

Nevndin fyri  
Klakksvikar húsmóðrafelag

## Ítróttin

(Framhald frá 3. síðu)

H.B. tapti 4—1 til T.B. Teir hava gott I. lið á Tvøroyri i ár, ein blanding av gomlum og ungum, so kanska fara teir at verða i óvara enda i ár.

T.B. spældi betur og málini vórðu spæld inn, meðan einasta mál ið H.B. fekk, var eitt straffi.

K.I.—B.36.

Tað er fyrr skrivað i ár, at K.I.-arnir verða ringir at taka. Tað kundi sæð út til at hetta fer at passa. B. 36 tapti 6—0 móti I. liði hjá K.I. II. lið hjá B36 vann 1—0 á II. lið hjá K.I., meðan K I vann dreingjallisdystin 3—0.

J. H. Danbjørg.